

รายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดจันทบุรี เขตสุขภาพที่ ๖ รอบที่ ๒/๒๕๖๗

ประเด็นที่ ๑ โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑. ประเด็นการตรวจราชการ/ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

๑. เครือข่ายราชทัณฑ์ปันสุขฯ
๒. การจัดบริการสาธารณสุขครบทั้ง ๖ ด้าน อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

๒. เป้าหมาย/ผลการดำเนินงานของตัวชี้วัด

๑. มีเครือข่ายราชทัณฑ์ปันสุขฯ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง
๒. การจัดบริการสาธารณสุขครบทั้ง ๖ ด้าน อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

ด้านบริการสุขภาพช่องปาก

- เป้าหมาย
๑. ผู้ต้องขัง ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ร้อยละ ๖๐
  ๒. ผู้ต้องขัง ได้รับการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง ต่อ ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของผู้ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก

- ตัวชี้วัด
๑. ร้อยละ ๕๐ ของเรือนจำ ทณฑสถาน หรือสถานกักขัง ของกรมราชทัณฑ์ มีรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ๑ รูปแบบ
  ๒. ผู้ต้องขัง ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ร้อยละ ๖๐ (เป้าหมาย ๖ เดือนหลัง ร้อยละ ๖๐)
  ๓. ผู้ต้องขัง ได้รับการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง ต่อปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของผู้ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก (เป้าหมาย ร้อยละ ๓๐)

. สถานการณ์ทั่วไป/ข้อมูล

จังหวัดจันทบุรีมีเรือนจำ ๒ แห่ง คือ เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา เรือนจำทั้งสองแห่งมีผู้ต้องขังรวมทั้งสิ้น ๒,๑๕๑ คน มีมุ่งมั่นสร้างระบบบริการสุขภาพที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพให้แก่ผู้ต้องขัง ในด้านบุคลากรทางการแพทย์ เรือนจำจังหวัดจันทบุรี มีพยาบาลวิชาชีพ ๓ คน นักจิตวิทยา ๑ คน มีผู้ต้องขังจำนวน ๑,๗๒๑ คน ชาย ๑,๕๒๖ คนหญิง ๑๙๕ คนและมีโรงพยาบาลพระปกเกล้าเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย ในด้านทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา มีพยาบาลวิชาชีพ ๒ คน มีผู้ต้องขังชายจำนวน ๔๓๐ คนและมีโรงพยาบาลเขาสุกิมเป็นโรงพยาบาลแม่ข่าย เรือนจำทั้งสองแห่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ๖ ระยอง ในปี ๒๕๖๔ โรงพยาบาลแม่ข่ายทั้งสองแห่งมีแผนจัดระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังครอบคลุมทุกด้าน หน่วยพยาบาลของเรือนจำได้ให้บริการผู้ต้องขังตามมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติโดยประสานงานกับโรงพยาบาลแม่ข่าย

๑) เป้าหมาย และผลงาน

ตัวชี้วัด ๑. ร้อยละ ๕๐ ของเรือนจำ ทัดตสสถาน หรือสถานกักขัง ของกรมราชทัณฑ์ มีรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างน้อย ๑ รูปแบบ

ตารางที่ ๑ การให้บริการรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในกลุ่มผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ๒๕๖๗ (ยอดสะสมตั้งแต่เดือน ต.ค. ๒๕๖๖ – พ.ค. ๒๕๖๗)

จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
จังหวัดจันทบุรี	
เรือนจำจังหวัดจันทบุรี (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๒ พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๓ แปร่งฟัน ๒๒๒ หรือแปร่งฟันแห้ง
จังหวัด/หน่วยงาน/รูปแบบ	รายละเอียดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา (๒ รูปแบบ)	รูปแบบที่ ๒ พัฒนาศักยภาพแกนนำ/ครูฝึก/อสรจ. ให้มี Health literacy การดูแลช่องปาก รูปแบบที่ ๓ แปร่งฟัน ๒๒๒ หรือแปร่งฟันแห้ง

๒. ด้านการบริการสุขภาพทันตกรรม

เป้าหมาย - ผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อยร้อยละ ๖๐

- ผู้ต้องขังได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย ๑ ครั้ง ต่อ ปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของผู้ที่มี

ปัญหาสุขภาพช่องปาก

หมายเหตุ ๑.การคิดร้อยละสิทธิ์ UC ใช้สูตรของ สปสช.ซึ่งไม่ตรงกับการคิดร้อยละตามปกติ

๒.ข้อมูลจาก สปสช. เขต ๖ ระยอง ณ พ.ค.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ การการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากและการได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานปาก ในกลุ่มผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ๒๕๖๗ (ยอดสะสมตั้งแต่เดือน ต.ค. ๒๕๖๖ – พ.ค. ๒๕๖๗)

ผลการดำเนินงาน (ตุลาคม ๒๕๖๖ - เมษายน ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๓ : การดำเนินงานให้บริการด้านสุขภาพช่องปาก ในกลุ่มผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

	จำนวนผู้ต้องขัง (ราย)	ผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองสุขภาพช่องปาก(ราย)	ผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพช่องปาก(ราย)	ผู้ต้องขังที่ได้รับบริการทันตกรรม (ราย)
เรือนจำจังหวัดจันทบุรี	๑,๗๒๑	๑,๗๒๑ (๑๐๐%)	๑,๗๒๑ (๑๐๐%)	๕๕๒ (๓๒.๐๗%)
				ถอนฟัน ๕๔๔ ขูดหินปูน ๔ อุดฟัน ๔
ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	๔๓๐	๑๙๕ (๔๕.๓๔%)	๑๖๖ (๘๕.๑๒%)	๑๖๖ (๘๕.๑๒%)
				ถอนฟัน ๑๔๓ อุดฟัน ๗ ผ่าฟันคุด ๕ อื่นๆ ๑๑
รวม	๒,๑๕๑	๑,๙๑๗ (๘๙.๑๒%)	๑,๘๘๗ (๙๘.๔๓%)	๗๑๘ (๓๘.๐๔%)

๓) ปัญหา/จุดร่วมที่สะท้อนปัญหา หรือความเสี่ยงต่อความสำเร็จของงานปัญหา / อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา

ตารางที่ ๓ ปัญหาการดำเนินงานให้บริการด้านสุขภาพช่องปาก ในกลุ่มผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ลำดับ	ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรม/แนวทางแก้ไขปัญหา
๑	ไม่สามารถจัดแพทย์ให้บริการตรวจรักษาแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำตามเกณฑ์ คือ ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ปฏิบัติได้ คือ ให้บริการเดือนละ ๑ ครั้ง เนื่องจากบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	-จัดบริการตรวจรักษาทางTelemedicine -การจัดระบบให้คำปรึกษาแพทย์ทางโทรศัพท์และไลน์

๔) ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

- เสนอให้โรงพยาบาลแม่ข่ายมีระบบฐานข้อมูลการให้บริการด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข (รพ.แม่ข่าย) ระบบรายงาน HDC กระทรวงสาธารณสุขที่มีอยู่แล้ว / สปสช./กรมราชทัณฑ์ เพื่อลดภาระการ บันทึกข้อมูลของเจ้าหน้าที่ แต่ละหน่วยงานสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์เป็นหลัก

- เพิ่มกิจกรรมส่งเสริมป้องกันสุขภาพช่องปากในเรือนจำ เช่น ผู้ต้องขังได้รับการฝึกทักษะการตรวจฟันด้วยตนเอง ฝึกทักษะการแปรงฟัน เพื่อป้องกันผู้ต้องขังฟันผุ ลดคราบหินปูนและลดความรุนแรงของโรคในช่องปาก
- จัดกิจกรรม/โครงการ เพื่อสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี และการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อให้ดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้
- ควรพัฒนาระบบ Teledentistry ในเรือนจำเพื่อสนับสนุนการบริการในอนาคต

๕) ปัจจัยความสำเร็จ

- ผู้บริหาร สสจ. รพ.แม่ข่าย และเรือนจำให้ความสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากในเรือนจำ
- มีแผนจัดบริการส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากในเรือนจำ

๖) ประเด็นที่ควรกำกับติดตามการตรวจราชการ

- ติดตามเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานกักขัง ในการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปาก โดยโรงพยาบาลแม่ข่ายเข้าไปร่วมกันดำเนินการในชุดกิจกรรม ส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปากให้ครบ ๔ รูปแบบ ได้แก่ ๑. การพัฒนานโยบายเครื่องดื่ม ลดหวาน ๒.การพัฒนาศักยภาพแกนนำสุขภาพ/ครูฝึก/อาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) และผู้ต้องขังให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก ๓.การแปรงฟัน ๒-๒-๒ หรือการแปรงฟันแห้ง และ ๔.การคัดกรองสุขภาพช่องปากด้วยทันตกรรมทางไกล
- ติดตาม รวบรวมส่งข้อมูลและภาพกิจกรรม ผ่านทาง QR code

๗) จุดเด่น/นวัตกรรม

จังหวัดจันทบุรี

ผู้รายงาน

นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

๐๘๙ ๔๐๘๘๗๑๑

E-mail: ptana07@gmail.com

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗